

ชื่อเรื่อง การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีผลต่อการขยายตัวของเมืองในพื้นที่ชานเมือง: กรณีศึกษา ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย ชินกฤต ถิ่นวงษ์แย และ ปฐมพงศ์ ชัยมูล

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์พัฒนา ราชวงศ์

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ วท.บ. สาขาวิชาภูมิศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556

คำสำคัญ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน, การขยายตัวของเมือง

บทคัดย่อ

สืบเนื่องจากในปัจจุบันเมืองพิษณุโลกมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องด้วยสาเหตุต่างๆ มากมาย เช่น มีห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพลาซ่า พิษณุโลก มาตั้งบริเวณตำบลพลายชุมพล จึงอยากทราบว่าปัจจัยใดเป็นสาเหตุของการขยายตัวของเมืองในพื้นที่ที่ศึกษานั้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการรองรับการพัฒนาและการขยายตัวของเมืองอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องกับสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของเมืองหรือชุมชนในพื้นที่ รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่อยู่ในปัจจุบันและป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป ซึ่งได้นำข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลพลายชุมพลปี พ.ศ.2538 2545 2552 และ 2556 มาทำการจำแนกการใช้ที่ดินในแต่ละปีเพื่อที่จะแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละปีและนำมาเปรียบเทียบในแต่ละช่วงปี โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงปี คือ ปี พ.ศ. 2538 – 2545, ปี พ.ศ.2545 – 2552 และปี พ.ศ.2552 – 2556 ในการเปลี่ยนแปลงช่วงแรกปี พบว่ามีพื้นที่นาข้าวลดลงและยังมีพื้นที่บึงที่หายไป ขณะที่เขตชุมชนขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และมีสถานที่ราชการเพิ่มเติมเข้ามาอีก การเปลี่ยนแปลงช่วงที่สองพบว่าพื้นที่นาข้าวยังคงลดลงจากเมื่อช่วงปีแรก แต่ในขณะเดียวกัน พื้นที่หมู่บ้านมีการเพิ่มขึ้น และยังมีพื้นที่ที่เกิดขึ้นใหม่อีกอย่างเช่นพื้นที่ถม และหมู่บ้านจัดสรร ส่วนพื้นที่ที่หายไปในปี 2552 เป็นพื้นที่บ่อน้ำในไร่รนา และในการเปลี่ยนแปลงช่วงที่สามพบว่าพื้นที่นาข้าวยังคงลดลงอีก แต่ขณะเดียวกันยังมีพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2552 อย่างพื้นที่ถมตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านจัดสรรหมู่บ้านและยังมีพื้นที่สถานีบริการน้ำมันหรือปั้มแก๊สที่เกิดขึ้นใหม่และพื้นที่ที่หายไปในปี พ.ศ.2556 เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง